

Kamp for SSP på Bleiker

□ Tekst og foto: Kristin Aasgaard

Fagutvalget for kunst, arkitektur og design er nyopprettet i Norsk lektorlag. Utvalget består av fire medlemmer, Isabella Sveinsen, Glemmen vgs, Ellen Johnsrud, Bleiker vgs, Bård Holten, Drammen vgs og Kristin Enger (leder), Bleiker vgs. De arbeider spesielt med fagets status i skolen etter Kunnskapsløftet, eksamensformer og læreplaner. FORM besøker Kristin Enger ved Bleiker vgs for å få vite mer om fagutvalget. Samtidig får vi muligheten til å se hva elevene hennes jobber med i Formgivingsfagene.

Fagutvalg

Fagutvalgenes oppgave er å arbeide med læreplaner, vurderingsspørsmål, metodespørsmål, eksamen og sensur og med ressurser og økonomi innen eget område. Dessuten skal de arbeide med å styrke fagenes stilling i skolen.

Fagutvalget har hatt ett konstituerende møte der de fordelt oppgaver seg i mellom. Ellen Johnsrud skal jobbe med læreplananalyse. Isabella Sveinsen skal jobbe med eksamensordninger. Bård Holten er ny i fagutvalget og har ikke fått spesielle oppgaver ennå. Kristin Enger har ansvaret for de resterende oppgavene.

Eksamensformer

Om den eksisterende eksamensformen er den riktige, er et viktig spørsmål. Dessuten er det viktig å passe på at man har en kontinuitet og forutsigbarhet når det gjelder eksamen og vurdering. I Østfold fikk de for eksempel beskjed om ny ordning i kort tid før eksamen skulle avvikles. Det ble mye uro rundt dette. Lærere legger i stor grad opp undervisningen til hvordan de vet at elevene skal jobbe på eksamen. Når ordningen ble forandret kort tid i forkant av selve avviklingen, var både elever og lærere uforberedt.

Arbeidet med læreplaner handler blant annet mye om hvordan ulike mål kan kombineres i spesifikke fagoppgaver. I en oppgave om møbeldesign kan man for eksempel trekke inn mål både fra faget visuelle kunsthøgskole og design og arkitektur.

Det er Sentralstyret i Norsk Lektorlag som oppretter fagutvalg og utpeker medlemmer for to år av gangen. Utvalgsmedlemmene pekes ut på grunnlag av faglig engasjement i tillegg til praktiske vurderinger. Fagutvalget skal arbeide med utgangspunkt i Norsk Lektorlags skolepolitiske og lønnspolitiske program, men har likevel en selvstendig fagpolitisk rolle og bestemmer selv hvilke initiativ de vil ta.

Formgivingsfagenes status

Kristin Enger mener det er svært viktig å jobbe for Formgivingsfagenes status etter innføringen av Kunnskapsløftet. Allerede den første gangen elevene skulle søke til Formgivingsfag innen det studiespesial-

iserende utdanningsprogrammet, opplevde man en stor nedgang i søker-tallene. Ved senere opptak er det år for år blitt ytterligere nedgang.

Vanskelig situasjon

-Det har ført oss inn i en ond sirkel. Når søker-tallene minskes, legges tilbudene ned ved skolene. Dermed er det etter hvert stadig færre videregående skoler som tilbyr Formgivingsfag innen SSP. Dersom elever ønsker å velge tilbudet, kan de risikere å måtte reise langt, for eksempel i Telemark, der det nå bare blir gitt tilbud ved én skole; Porsgrunn vgs. Ikke så underlig at det er få søkere,

-Her ved Bleiker ble tilbudet foreslått nedlagt av fylket i 2007. Ved hjelp av en stor innsats fra lobbyister, klarte vi å snu innstillingen om nedleggelse. Vi fikk fortsette tilbudet med 15 elever per klasse, forteller Kristin Enger.

Styrt avvikling?

Lærer Tom Teigen er til stede når vi møter Kristin Enger. Han er blitt "overtallig" ved Frogn vgs og skal tilbringe ett yrkesaktivt år her ved Bleiker vgs før pensjonisttilværelsen. Det siste året det var mulig å søke Formgivingsfag ved Frogn vgs, hadde de 13 søkere. Akershus fylke valgte da å legge ned tilbudet ved denne skolen. Det var en stor skandale blant annet på grunn av de store investeringer den nye skolen hadde gjort for å kunne gi elevene et godt tilbud innenfor Formgivingsfag.

-Er det slik at dette er en styrt avvikling? spør Tom Teigen. -Jeg tviler på at man er særlig interessert i de praktisk-estetiske fagene i Norge.

Gode kombinasjonsmuligheter mellom programfag og fellesfag

-Det er fryktelig synd med tendensen til forvitring av tilbudet om Formgivingsfag i videregående opplæring, fortsetter Enger. Fagene er utviklende på så mange måter. Og det er veldig flott å kunne kombinere med fellesfag. Elevene får brukt seg selv på varierte måter, og for flere er det slik at de fullfører studiespesialiserende utdanningsprogram fordi formgivingsfagene gir den spesielle gleden og engasjementet som skal til for å komme gjennom de tre årene i videregående skole.

Usynliggjøring på vilbli.no

Kristin Enger er i likhet med de fleste som underviser i Formgivingsfag i SSP opptatt av hva årsakene til at elevene ikke velger dette utdanningsprogrammet. Det har vært påpekt over lengre tid at synliggjøringen og informasjonen om tilbudet er for dårlig. Programområdet er ikke synlig i tilstrekkelig grad på Utdanningsdirektoratets nettsted vilbli.no (på første side med oversikt over fag og læreplaner). Enger forteller at Akers-

hus fylke har innført et nytt system med skolens nettsider så de skal fremstå enhetlige og ryddige i hele fylket. Men de har benyttet samme struktur som nettstedet vilbli.no når det gjelder tilbud om utdanningsvalg. Dermed blir ikke Formgivingsfag synlige på den enkelte skole heller. På Bleiker vgs er de nøye med å informere om Formgivingsfag på skolens hjemmeside, slik at elever som er inne på sidene, ikke kan gå glipp av informasjonen.

Umulig å søke SSP Formgivingsfag og et annet tilbud innen SSP som alternativer

Kristin Enger peker også på et annet problem når det gjelder søkning til Formgivingsfag innen SSP. Ved valget av alternativer for videregående opplæring kommer faget i en særstilling, for elever som vil ha Formgivingsfag og et annet tilbud innen SSP som alternativ 1 og 2 får beskjed om at dette ikke er mulig. Mange velger bort formgivingsfag når de i søknadsskjemaet får vite at de bare kan søke ett studiespesialiserende løp. Det går fint å sette opp SSP og musikk, dans, drama eller idrettsfag som alternativer fordi de er egne utdanningsprogram.

Formgivingsfag burde være et eget studieforberedende program

Kristin Enger mener at formgivingsfag burde vært et eget studieforberedende program på linje med musikk, dans, drama og idrettsfag. Det hadde gjort tilbudet mer synlig, og ville vært medvirkende til at man i større grad beholdt den faglige identiteten.

-Dersom det viser seg umulig å gjøre noe med strukturen innenfor Kunnskapsløftet, tror jeg at det kan være tjenelig å gå inn for ny betegnelse på utdanningsstilbudet, mener Kristin Enger. *Kunst, arkitektur og design* vil være mer i tråd med innholdet i læreplanene og kanskje mer lokkende for mange elever.

Kunst og design i skolen har skrevet brev til politikere i Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om situasjonen til Formgivingsfag.
Se side 30